

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 15. studenog 2016.
(OR. en)

13661/16

Međuinstitucijski predmet:
2016/0271 (NLE)

TRANS 397
MAR 272
AVIATION 217
ESPACE 50
RELEX 888
EU-GNSS 31
CSC 312

ZAKONODAVNI AKTI I DRUGI INSTRUMENTI

Predmet: Sporazum o suradnji između Europske unije i Agencije za sigurnost zračne plovidbe u Africi i Madagaskaru (ASECNA) u pogledu razvoja satelitske navigacije i pružanja povezanih usluga u području nadležnosti ASECNA-e u korist civilnog zrakoplovstva

---

PRIJEVOD

SPORAZUM O SURADNJI
IZMEĐU EUROPSKE UNIJE
I AGENCIJE ZA SIGURNOST ZRAČNE PLOVIDBE U AFRICI
I MADAGASKARU (ASECNA)
U POGLEDU RAZVOJA SATELITSKE NAVIGACIJE
I PRUŽANJA POVEZANIH USLUGA U PODRUČJU NADLEŽNOSTI ASECNA-e
U KORIST CIVILNOG ZRAKOPLOVSTVA

EUROPSKA UNIJA,

dalje u tekstu „Unija”

s jedne strane,

i

AGENCIJA ZA SIGURNOST ZRAČNE PLOVIDBE U AFRICI I MADAGASKARU,

dalje u tekstu: „ASECNA”,

s druge strane,

dalje u tekstu zajednički „stranke”

UZIMAJUĆI U OBZIR sve veći razvoj aplikacija globalnih navigacijskih satelitskih sustava u Uniji, Africi i drugim dijelovima svijeta, posebno u sektoru civilnog zrakoplovstva,

UZIMAJUĆI U OBZIR da je ASECNA prvenstveno zadužena za pružanje usluga zračne plovidbe u zračnim prostorima koji su u njezinom djelokrugu, organizaciju tih prostora, objavljivanje aeronautičkih informacija, te za prognoze i prijenos informacija u području aeronautičke meteorologije,

PREPOZNAJUĆI važnost Unijinih programa satelitske navigacije, Galilea i europskog geostacionarnog navigacijskog sustava (EGNOS) koji su posebno oblikovani za civilnu uporabu, koristi povezane s njihovom provedbom i interes ASECNA-e za usluge satelitske navigacije,

PREPOZNAJUĆI da se sustavom EGNOS – regionalne infrastrukture usmjerene na Europu kojom se kontroliraju i ispravljaju otvoreni signali koje emitiraju globalni navigacijski satelitski sustavi te se pritom posebno nude veća preciznost i funkcija ispravnosti – pružaju usluge posebno prilagođene potrebama civilnog zrakoplovstva,

UZIMAJUĆI U OBZIR da bi se usluge koje se temelje na tehnologiji sustava EGNOS mogle tehnički proširiti na cijeli afrički kontinent jer bi postojale sinergije između zemaljske infrastrukture koja je u nadležnosti stranaka te jer bi se transponderi sustava EGNOS instalirali na satelite u geostacionarnoj orbiti iznad Afrike,

UZIMAJUĆI U OBZIR Rezoluciju Vijeća Unije za svemir pod naslovom „Globalni izazovi: kako u potpunosti iskoristiti europske svemirske sustave?”, donesenu 25. studenoga 2010., kojom se Europsku komisiju poziva na suradnju s Komisijom Afričke unije radi izgradnje kapaciteta na tom području i utvrđivanja načina na koje bi se infrastruktura slična infrastrukturi EGNOS-a mogla uvesti u Africi,

UZIMAJUĆI U OBZIR Komunikaciju Europske komisije od 26. travnja 2007. o europskoj svemirskoj politici, kojom se posebna važnost pridaje suradnji Europe i Afrike u području svemira, te Komunikaciju Komisije od 4. travnja 2011. pod naslovom „Ususret svemirskoj strategiji Europske unije koja je od koristi njezinim građanima”, u kojoj se ističe spremnost Unije da svoje stručno znanje i svoju infrastrukturu stavi na raspolaganje Africi te da pojača suradnju s tim kontinentom,

UZIMAJUĆI U OBZIR Rezoluciju Odbora ministara ASECNA-e br. 2005 CM 44-11 od 7. srpnja 2005. o provedbi navigacijskih satelitskih sustava (GNSS) u ASECNA-i, kojom se posebno traži potpora europskih tijela za uvođenje Galilea ili EGNOS-a za operativne potrebe Agencije,

UZIMAJUĆI U OBZIR Rezoluciju Upravnog vijeća ASECNA-e br. 2011 CA 120-18 od 7. srpnja 2011. o učinkovitom sudjelovanju Agencije u uvođenju EGNOS-a/Galilea u regiji Afrike i Indijskog oceana, kojom se glavni direktor ovlašćuje da u tu svrhu poduzme korake prema odgovarajućim europskim tijelima,

UZIMAJUĆI U OBZIR da je u okviru provedbe te rezolucije ASECNA razvila program SBAS- ASECNA u svrhu pružanja Agenciji, u području njezine nadležnosti, usluga SBAS koje se temelje na tehnologiji sustava EGNOS ,

UZIMAJUĆI U OBZIR da je dugoročna suradnja Unije i ASECNA-e u području satelitske navigacije dio općeg strateškog partnerstva Unije i Afrike jer se planom donesenim na četvrtom sastanku na vrhu EU – Afrika, održanom u Bruxellesu 2. i 3. travnja 2014., s ciljem definiranja suradnje tih dvaju kontinenata u razdoblju 2014.–2017. predviđa dodjeljivanje održivih i dostatnih ljudskih i finansijskih resursa za postavljanje infrastrukture za satelitsku navigaciju koja se temelji na EGNOS-u te uspostavu sustava upravljanja i financiranja za troškove ulaganja i operativne troškove EGNOS-a u Africi za uključene zemlje,

UZIMAJUĆI U OBZIR da, tijekom provedbe ovog strateškog partnerstva Unije i Afrike, ASECNA i Unija već surađuju u okviru programa potpore sektoru zračnog prometa i satelitskih usluga u Africi, koji se financira iz 10. Europskog razvojnog fonda i panafričkog programa potpore EGNOS-u u Africi, koji se financira iz instrumenta za razvojnu suradnju, posebno uspostavom zajedničkog ureda za upravljanje programom (JPO) EGNOS – Afrika,

UZIMAJUĆI U OBZIR zajednički interes za dugoročnu suradnju Unije i ASECNA-e u pogledu razvoja satelitske navigacije u korist civilnog zrakoplovstva te njihovu želju za formalnom uspostavom takve suradnje,

UZIMAJUĆI U OBZIR potrebu osiguravanja visoke razine zaštite usluga satelitske navigacije na područjima stranaka,

UZIMAJUĆI U OBZIR da je Unija osnovala vlastite agencije za pomoć u određenim područjima, posebno Agenciju za europski GNSS-a za europske programe satelitske navigacije za civilno zrakoplovstvo, te da je uvođenje sustava EGNOS u razdoblju 2014.–2021. predmet sporazuma o delegiranju između Unije i Agencije za europski GNSS,

PREPOZNAJUĆI da je Uredbom (EU) br. 1285/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o provedbi i uporabi europskih sustava za satelitsku navigaciju¹ predviđeno da je Unija vlasnik sve materijalne i nematerijalne imovine stvorene ili razvijene u okviru programa Galileo i EGNOS, da Unija može sklopiti sporazume s trećim zemljama i međunarodnim organizacijama u kontekstu tih programa te da se troškovi eventualnog proširenja pokrivenosti sustava EGONOS izvan Europe neće finansirati iz proračunskih sredstava dodijeljenih u skladu s tom uredbom,

---

¹ SL L 347, 20.12.2013., str. 1.

UZIMAJUĆI U OBZIR Uredbu (EU) br. 912/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2010. o osnivanju Agencije za europski GNSS¹,

PREPOZNAJUĆI interes za koordinaciju pristupâ standardizaciji i certifikaciji te svim pitanjima koja se odnose na navigacijske satelitske sustave i usluge u međunarodnim tijelima za standardizaciju i certifikaciju, posebno s ciljem promicanja proširene i nove uporabe usluga Galileo, EGNOS i SBAS-ASECNA kao svjetskog standarda za navigaciju i sinkronizaciju u sektoru civilnog zrakoplovstva,

SPORAZUMJELE SU SE KAKO SLIJEDI:

DIO I.

OPĆE ODREDBE

ČLANAK 1.

Ciljevi

1. Ciljevi su ovog Sporazuma razvoj satelitske navigacije i pružanje povezanih usluga u području nadležnosti ASECNA-e u korist civilnog zrakoplovstva omogućavanjem ASECNA-i da se koristi europskim programima satelitske navigacije.

---

¹ SL L 276, 20.10.2010., str. 11.

Ovaj Sporazum dio je dogovorâ za promicanje usluga koje se temelje na europskim programima satelitske navigacije na afričkom kontinentu.

2. Oblik i uvjeti suradnje stranaka radi postizanja ciljeva iz stavka 1. utvrđeni su ovim Sporazumom.

ČLANAK 2.

Definicije

Za potrebe ovog Sporazuma:

1. „GNSS” ili „globalni navigacijski satelitski sustav” znači infrastruktura koja se sastoji od konstelacije satelita i mreže zemaljskih centara i postaja koja, na cijelokupnoj površini svijeta, emitiranjem radiosignalâ korisnicima koji imaju odgovarajući prijamnik pruža uslugu vrlo preciznog mjerenja vremena i geolociranja;
2. „europski navigacijski satelitski sustavi” znači globalni navigacijski satelitski sustav izrađen u okviru programa Galileo i sustava EGNOS koji su vlasništvo Unije;
3. „područje nadležnosti ASECNA-e” jest geografsko područje na kojem ASECNA pruža usluge zračne plovidbe, bilo da se radi o zračnom prostoru njezinih država članica ili ne;

4. „Europski geostacionarni navigacijski sustav” ili „EGNOS”, znači regionalna infrastruktura za sustav satelitske navigacije koja kontrolira i ispravlja otvorene signale koje emitiraju globalni navigacijski satelitski sustavi, prvenstveno GPS i Galileo, čime se korisnicima tih globalnih sustava omogućava dobivanje boljih performansi u pogledu preciznosti i cjelovitosti. EGNOS obuhvaća zemaljske postaje i više transpondera instaliranih na geostacionarnim satelitima. Zemaljske postaje sastoje se od inženjerskog centra, centra za nadzor misije, postaja RIMS, postaja NLES, servisnog centra i servera EDAS. Na regionalnoj razini EGNOS prvenstveno pokriva državno područje država članica Europske unije koje je geografski smješteno u Europi;
5. „SBAS-ASECNA” znači navigacijski satelitski sustav ASECNA-e koji kontrolira i ispravlja otvorene signale koje emitiraju globalni navigacijski satelitski sustavi, prvenstveno GPS i Galileo, čime se korisnicima tih globalnih sustava omogućava dobivanje boljih performansi u pogledu preciznosti i cjelovitosti. SBAS-ASECNA vlasništvo je ASECNA-e. Obuhvaća zemaljsku infrastrukturu i više transpondera instaliranih na geostacionarnim satelitima. Zemaljska infrastruktura sastoji se prvenstveno od postaja RIMS, jednog ili dva centra za nadzor misije i postaja NLES. SBAS-ASECNA prvenstveno pokriva područje nadležnosti ASECNA-e. Sustav SBAS-ASECNA obuhvaća početnu verziju sustava i sav njegov kasniji razvoj, uključujući razvoj dvostrukе frekvencije i višestruke konstelacije. Uspostava ovog sustava obuhvaća prvenstveno faze definiranja i oblikovanja, razvoja i uvođenja te homologacije i certifikacije. Nakon toga slijedi faza uporabe;

6. „područje pokrivenosti EGNOS-om” ili „područje pokrivenosti SBAS-ASECNA-om” znači područje na kojem je moguće primiti signale koje emitira dotični sustav (primjerice praćenje geostacionarnih satelita);
7. „područje usluge SBAS-ASECNA-e” znači područje unutar područja pokrivenosti SBAS-ASECNA-om na kojem sustav SBAS-ASECNA pruža uslugu usklađenu sa zahtjevima koje je definirala ASECNA i koji su utvrđeni standardima i preporučenim praksama (SARP) ICAO-a te na kojem je odgovoran odgovarajuće odobrene operacije;
8. „područje EGNOS-ove usluge SoL” znači područje unutar područja pokrivenosti EGNOS-om na kojem sustav EGNOS pruža uslugu usklađenu sa standardima i preporučenim praksama (SARP) ICAO-a te na kojem je dogovoran odgovarajuće odobrene operacije;
9. „postaje RIMS” znači postaje koje pripadaju sustavu EGNOS ili sustavu SBAS-ASECNA i koje su namijenjene prikupljanju podataka o geolociranju u stvarnom vremenu na temelju signala koje emitiraju globalni navigacijski satelitski sustavi;
10. „postaje NLES” znači postaje koje pripadaju sustavu EGNOS ili sustavu SBAS-ASECNA i koje prema transponderima instaliranim na geostacionarne satelite šalju ispravljene podatke koji omogućavaju da prijamnici signala GNSS koji se nalaze na području pokrivenosti jednim ili drugim sustavom provedu ispravke prilagođene svojoj geolokaciji;

11. „Galileo” znači neovisni civilni europski globalni navigacijski satelitski sustav i sustav za sinkronizaciju koji je pod civilnim nadzorom i namijenjen pružanju usluga GNSS-a te koji su oblikovali i razvili Unija, Europska svemirska agencija i njihove države članice. Uporaba Galilea može se prenijeti na privatni subjekt. Galileo je namijenjen pružanju otvorenih, komercijalnih i reguliranih javnih usluga te usluga traganja i spašavanja te doprinošenju uslugama kontrole cjelovitosti namijenjenima korisnicima aplikacija za zaštitu života;
12. „interoperabilnost” znači mogućnost zajedničke uporabe dvaju ili više navigacijskih satelitskih sustava i usluga koje oni pružaju kako bi se korisnicima pružile bolji kapaciteti od onih koji bi se mogli postići uporabom samo jednog sustava;
13. „intelektualno vlasništvo” znači koncept definiran u članku 2. točki viii. Konvencije o osnivanju Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo, potpisane u Stockholmu 14. srpnja 1967.;
14. „klasificirane informacije” znači informacije u bilo kojem obliku, kojima je potrebna zaštita od neovlaštenog otkrivanja koje bi, u različitim stupnjevima, moglo nanijeti štetu ključnim interesima stranaka ili države članice, među ostalim nacionalnoj sigurnosti. Stupanj tajnosti informacija označava se klasifikacijskom oznakom. Takve informacije stranke klasificiraju u skladu s primjenjivim zakonima i propisima te se moraju zaštititi od svakog gubitka povjerljivosti, cjelovitosti i dostupnosti.

ČLANAK 3.

Načela Suradnje

Stranke provode aktivnosti suradnje uredjene ovim Sporazumom u skladu sa sljedećim načelima:

1. obostrana korist koja se temelji na ukupnoj ravnoteži između prava i obveza, uključujući doprinose i pristup svim uslugama;
2. recipročne mogućnosti sudjelovanja u aktivnostima suradnje u okviru programâ satelitske navigacije Unije i ASECNA-e;
3. pravodobna razmjena svih relevantnih informacija za provedbu ovog Sporazuma;
4. odgovarajuća i učinkovita zaštita prava intelektualnog vlasništva.

ČLANAK 4.

Agencije Unije

Unija može Agenciji za europski GNSS ili Europskoj agenciji za sigurnost zračnog prometa povjeriti izvršavanje svih ili dijela zadaća predviđenih u ovom Sporazumu. U tom slučaju ona je i dalje odgovorna ASECNA-i za pravilno i potpuno izvršenje svojih obveza na temelju ovog Sporazuma.

ČLANAK 5.

Odnosi s trećim osobama

Unija olakšava i podržava sve inicijative za suradnju ili partnerstvo između ASECNA-e i drugih subjekata uključenih u europske programe satelitske navigacije, EGNOS i Galileo, posebno Europske svemirske agencije, pod uvjetom da bi se tim inicijativama mogli promicati razvoj i pružanje, od strane ASECNA-e, usluga satelitske navigacije koje se temelje na ta dva programa.

DIO II.

ODREDBE O SURADNJI

ČLANAK 6.

Aktivnosti suradnje

1. Aktivnosti suradnje predviđene u ovom Sporazumu prvenstveno obuhvaćaju one čiji je cilj uvođenje i uporaba sustava SBAS-ASECNA, na temelju tehnologije sustava EGNOS. One obuhvaćaju i uporabu sustava izrađenog u okviru programa Galileo, radiofrekvencijski spektar, standarde, certifikaciju i međunarodne organizacije, sigurnost, istraživanje i razvoje, ljudske resurse, komunikaciju te podizanje svijesti, razmjenu osoblja i promicanje usluga satelitske navigacije na afričkom kontinentu.

Stranke mogu izmijeniti taj popis aktivnosti u skladu s člankom 34. ovog Sporazuma.

2. Ovim se Sporazumom ne dovode u pitanje institucijska neovisnost Unije u pogledu reguliranja europskih programa satelitske navigacije ni struktura koju je Unija uspostavila za provedbu tih programa. Sporazumom se ne dovode u pitanje ni regulatorne mjere kojima se provode obveze neširenja, nadzor izvoza i nadzor nematerijalnih prijenosa tehnologije. Njime se ne dovode u pitanje ni mjere koje utječu na nacionalnu sigurnost.
3. Ovim se Sporazumom također ne dovodi u pitanje institucijska neovisnost ASECNA-e.
4. Podložno svojim propisima, stranke, u mjeri u kojoj je to moguće, promiču aktivnosti suradnje koje se provode na temelju ovog Sporazuma.

PODDIO I.

ČLANAK 7.

Uvođenje i uporaba sustava SBAS-ASECNA

1. Unija pomaže ASECNA-i pri uvođenju i provedbi sustava SBAS-ASECNA. Uz posebne odredbe iz članaka od 8. do 16., ona se obvezuje općenito olakšavati uvođenje i provedbu sustava SBAS-ASECNA, posebno tako što ASECNA-i besplatno na raspolaganje stavlja sve relevantne informacije, savjetuje ASECNA-u o upravljanju programom i o tehničkim i organizacijskim pitanjima te doprinosi ocjenjivanju i praćenju programa SBAS-ASECNA.
2. Kada se uspostavljaju međuveze između sustava EGNOS i sustava SBAS-ASECNA, svaka je stranka odgovorna za izmjene vlastitog sustava te snosi povezane troškove ulaganja i provedbe. Svaka stranka drugoj stranci pruža potrebne informacije i surađuje u izmjenama sustava koji pripada toj drugoj stranci. Uspostavlja se proces utvrđivanja i praćenja performansi kojim se određuju odgovarajuće obveze svake.

ČLANAK 8.

Definiranje i oblikovanje sustava SBAS-ASECNA

Unija pomaže ASECNA-i pri definiranju i oblikovanju sustava SBAS-ASECNA, posebno u pogledu arhitekture sustava, lokacija za postavljanje zemaljske infrastrukture i operativnog koncepta. Studijama provedenima u tu svrhu detaljno će se utvrditi međuveze između sustava SBAS-ASECNA i sustava EGNOS.

ČLANAK 9.

Razvoj i postavljanje postaja RIMS

Unija pomaže ASECNA-i pri razvoju i postavljanju postaja RIMS sustava SBAS-ASECNA, posebno u pogledu opreme, operativnih postupaka, kvalifikacije operatera i vrednovanja lokacija za postavljanje zemaljske infrastrukture, među ostalim uvođenjem i provjerom zahtjeva u vezi sa sigurnošću.

Kako bi se optimizirale performanse i područja usluga sustava EGNOS i sustava SBAS-ASECNA, stranke koordiniraju instaliranje svojih postaja RIMS, posebno onih smještenih u zajedničkim rubnim područjima koja pokrivaju oba sustava, tako da te postaje budu ravnomjerno raspodijeljene i da mogu funkcionirati u sinergiji na temelju razmjene podataka koje proizvode te postaje RIMS, uz poštovanje zahtjeva u vezi sa sigurnošću i zaštitom predviđenih propisima primjenjivima na svaku stranku.

ČLANAK 10.

Razvoj i postavljanje centara za nadzor

Unija pomaže ASECNA-i pri razvoju i postavljanju centara za nadzor sustava SBAS-ASECNA, posebno u pogledu opreme, operativnih postupaka, kvalifikacije operatera i vrednovanja lokacija za postavljanje zemaljske infrastrukture, među ostalim uvođenjem i provjerom zahtjeva u vezi sa sigurnošću.

ČLANAK 11.

Razvoj i postavljanje postaja NLES i transpondera

Unija pomaže ASECNA-i pri razvoju i uvođenju usluga širenja podataka koje se temelje na transponderima sustava SBAS-ASECNA instaliranim na geostacionarnim satelitima i pripadajućim zemaljskim postajama za prijenos podataka. Također pomaže ASECNA-i u postupcima i aktivnostima potrebnima za dobivanje kodova PRN neophodnih za uporabu sustava SBAS-ASECNA.

ČLANAK 12.

Homologacija i certifikacija sustava SBAS-ASECNA

Unija pomaže ASECNA-i na njezin zahtjev pri:

- certifikaciji sustava SBAS-ASECNA,
- homologaciji sigurnosti sustava SBAS-ASECNA, među ostalim lokacija za postavljanje zemaljske infrastrukture,
- certifikaciji usluga koje pruža sustav SBAS-ASECNA.

Unija može ASECNA-i na njezin zahtjev pomoći i pri razvoju metodologije i procesa čiji je cilj:

- odobrenje postupaka povezanih sa sustavom SBAS-ASECNA za polijetanje, let i slijetanje zrakoplova, prije objave u zborniku zrakoplovnih informacija,
- certifikaciju opreme u zrakoplovima namijenjene za primanje i obradu signala satelitske navigacije te akreditiranje operatera i posada zrakoplova.

ČLANAK 13.

Uporaba sustava SBAS-ASECNA

1. Unija pomaže ASECNA-i pri uporabi sustava SBAS-ASECNA.

U pogledu priprema za početak uporabe, ona posebno pomaže ASECNA-i pri:

- uspostavi plana upravljanja za pružanje usluga,
- prilagodbi operativnih postupaka i dokumentacije za osposobljavanje za sustav EGNOS sustavu SBAS-ASECNA,
- provedbi integriranog sustava upravljanja za pružanje usluga koji posebno obuhvaća pitanja povezana s kvalitetom, zaštitom, sigurnošću i okolišem,
- analizi i provedbi planova podizvođenja,
- osposobljavaju operatera,
- deklaraciji usluga.

Unija ASECNA-i pomaže i pri rješavanju operativnih problema do kojih dođe nakon deklaracije usluga, posebno stavljanjem na raspolaganje postupaka i instrumenata za analizu performansi, pružanjem potpore za osposobljavanje te prisutnošću osoblja na lokacijama tijekom početnog razdoblja.

Unija ASECNA-i pruža i potporu pri uvođenju unapređenja sustava tijekom uporabe.

2. Stranke jedna drugoj pružaju potporu kako bi potakle korisnike da prihvate usluge koje pružaju sustavi EGNOS i SBAS-ASECNA te kako bi promicale odgovarajući razvoj tržištâ.

ČLANAK 14.

Područja usluga

Stranke se usuglašuju o definiranju područja usluge EGNOS-ove usluge SoL i područja usluge SBAS-ASECNA-e kako bi se izbjegle bilo kakve poteškoće u uporabi, posebno u pogledu interoperabilnosti i odgovornosti. Stranke u vezi s tim nastoje pronaći zajednička rješenja.

Ako područje usluge EGNOS-ove usluge SoL pokriva dio područja pod odgovornošću ASECNA-e ili ako područje usluge SBAS-ASECNA-e pokriva dio državnog područja država članica Europske nije, uspostavlja se proces utvrđivanja i praćenja performansi kojim se određuju odgovarajuće obveze.

Ako područje usluge EGNOS-ove usluge SoL i područje usluge SBAS-ASECNA-e pokrivaju područje izvan državnog područja država članica Europske unije i područja odgovornosti ASECNA-e ili se preklapaju s nekim drugim sustavom osim EGNOS-a i SBAS-ASECNA-e, stranke obavješćuju jedna drugu i koordiniraju svoje aktivnosti prema tijelima jednog ili više dotičnih područja kako bi osigurale da se za nastale probleme pronađu zajednička rješenja, posebno u pogledu interoperabilnosti i odgovornosti.

ČLANAK 15.

Javna nabava

1. Unija pomaže ASECNA-i na njezin zahtjev pri izradi dokumentacije za javni natječaj i analizi ponuda tijekom dodjeljivanja ugovora povezanih s uvođenjem i uporabom sustava SBAS-ASECNA.
2. Ne dovodeći u pitanje članak XXIII. Sporazuma o javnoj nabavi, sklopljenog u okviru Svjetske trgovačke organizacije (članak III. revidiranog Sporazuma), javna tijela i poduzeća iz država članica Europske unije imaju pravo sudjelovati u javnim natječajima povezanim s uvođenjem i uporabom sustava SBAS-ASECNA, osim ako postoji sukob interesa.
3. Nabave povezane s uvođenjem i uporabom sustava EGNOS i sustava SBAS-ASECNA mogu biti predmet zajedničkih javnih nabava Unije i ASECNA-e ovisno o interesu svake od stranaka, posebno u pogledu zemaljskih postaja i transpondera.

ČLANAK 16.

Prava intelektualnog vlasništva

1. Svaka stranka drugoj stranci besplatno na raspolaganje stavlja sva prava intelektualnog vlasništva nad djelima ili izumima čija je vlasnica i koji su korisni za uvođenje i uporabu sustava EGNOS i sustava SBAS-ASECNA. Ovaj je Sporazum jednakovrijedan dozvoli za korištenje tim pravima.

Ako jedna od stranaka stvori ili uvede nova prava intelektualnog vlasništva koja se temelje na pravima intelektualnog vlasništva koja joj je druga stranka stavila na raspolaganje, potonja stranka dobiva vlasništvo nad tako stvorenim ili uvedenim novim pravima intelektualnog vlasništva te stranci koja ih je stvorila ili uvela besplatno daje dozvolu za korištenje tim novim pravima. Međutim, stranka koja ima vlasništvo nad tim novim pravima dozvolu za njihovo korištenje može dati trećim osobama samo uz izričitu suglasnost druge stranke.

Uvjjeti za korištenje dozvolom iz prvog i drugog podstavka utvrđeni su u stvcima 2. i 3.

2. Ne dovodeći u pitanje odredbe stavka 1. drugog podstavka, dozvola za korištenje navedena u stavku 1. prvom podstavku osobna je, neisključiva i neprenosiva. Ovisno o slučaju, ona obuhvaća pravo na korištenje, omogućivanje korištenja, izmjenu, umnožavanje i proizvodnju s isključivim ciljem uvođenja i uporabe sustava EGNOS i sustava SBAS-ASECNA.

Jedna stranka može staviti na raspolaganje trećim osobama i na bilo koji način staviti na tržište prava intelektualnog vlasništva koja joj je druga stranka stavila na raspolaganje u skladu sa stavkom 1. prvim podstavkom samo uz izričitu suglasnost te druge stranke, osim ako se to stavljanje na raspolaganje trećim osobama provodi kao dio postupka javne nabave ili dodjele ugovora jedne ili druge stranke radi uvođenja i uporabe sustava EGNOS, sustava izrađenog u okviru programa Galileo i sustava SBAS-ASECNA.

3. Svaka stranka ažurira registar prava intelektualnog vlasništva koja stavlja na raspolaganje drugoj stranci u skladu sa stavkom 1. prvim podstavkom. Ona drugoj stranci dostavlja presliku tog registra. Za svako pravo intelektualnog vlasništva koje je stavljen na raspolaganje, u registru se navodi sljedeće:

- predmet prava, npr. izum, softver, baza podataka itd.;
- vrsta prava, npr. autorsko pravo, patent itd.;
- ustupljeno pravo korištenja, npr. pravo umnožavanja, prilagodbe, proizvodnje itd.;
- područje za koje se pravo stavlja na raspolaganje;
- trajanje stavljanja na raspolaganje.

4. Svaka stranka koja drugoj stranci u skladu sa stavkom 1. prvim podstavkom dodijeli dozvolu za korištenje može tu dozvolu ukinuti ako utvrdi da je došlo do nepoštovanja uvjeta za korištenje tom dozvolom predviđenih u stvcima 2. i 3.

5. Stranke pružaju i osiguravaju odgovarajuću i učinkovitu zaštitu prava intelektualnog vlasništva u područjima i sektorima povezanim s uvođenjem i uporabom sustava EGNOS i sustava SBAS-ASECNA, u skladu s najvišim međunarodnim standardima utvrđenima Sporazumom o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva (TRIPS) Svjetske trgovinske organizacije, među ostalim predviđanjem učinkovitih sredstava kojima se osigurava poštovanje tih standarda.

PODDIO II.

OSTALE AKTIVNOSTI

ČLANAK 17.

Galileo

1. Stranke sudjeluju u promicanju i uporabi sustava izrađenog u okviru programa Galileo na afričkom kontinentu, konkretno razvojem aplikacija i uporabom usluga koje se temelje na tom sustavu, posebno u područjima određivanja vremena, navigacije, nadzora i potrage i spašavanja te u isticanju koristi aplikacija i usluga koje se temelje na tom sustavu.
2. ASECNA se suzdržava od svakog djelovanja ili inicijative koji bi mogli nanijeti štetu interesima Unije u pogledu prava intelektualnog vlasništva povezanih s programom Galileo.

ČLANAK 18.

Radiofrekvencijski spektar

1. Stranke surađuju i pomažu jedna drugoj u pogledu radiofrekvencijskog spektra kojim upravlja Međunarodna telekomunikacijska unija (dalje u tekstu „ITU”), posebno za zaštitu frekvencijskih pojaseva povezanih s uslugama satelitske navigacije i zrakoplovne komunikacije.
2. Stranke razmjenjuju informacije i pomažu jedna drugoj u pogledu dijeljenja i dodjeljivanja frekvencija koje obavlja ITU. Potiču i štite dodjelu frekvencija za sustave EGNOS i SBAS-ASECNA te za sustav izrađen u okviru programa Galileo kako bi se osigurala dostupnost usluga koje ti sustavi nude u Uniji i Africi.
3. Kako bi se radiofrekvencijski spektar namijenjen za navigaciju zaštitio od ometanja, primjerice elektroničkog, bilo da je namjerno ili ne, i „maskiranja”, stranke nastoje identificirati izvore ometanja i pronaći obostrano prihvatljiva rješenja.
4. Ništa se u ovom Sporazumu ne smije tumačiti kao odstupanje od mjerodavnih odredaba ITU-a, a posebno od onih kojima se uređuju radiokomunikacije.

ČLANAK 19.

Standardi, certifikacija i međunarodne organizacije

1. Stranke nastoje usvojiti zajednički pristup standardizaciji i svim pitanjima povezanim s navigacijskim satelitskim sustavima kojima se bave međunarodne organizacije i udruge, posebno Međunarodna organizacija civilnog zrakoplovstva, Radiotehnički odbor za zrakoplovstvo i Europska organizacija za opremu za civilno zrakoplovstvo (EUROCAE), te udruge ili skupine aktivne u području standardizacije.
2. Stranke zajednički podržavaju razvoj standarda satelitske navigacije u međunarodnim organizacijama, posebno standarda i preporučenih praksi (SARP) ICAO-a i specifikacija minimalnih operativnih performansi (MOPS) RTCA-e i EUROCAE-a. Stranke pomažu jedna drugoj nastojeći postići da te međunarodne organizacije priznaju standarde Galilea, EGNOS-a i SBAS-ASECNA-e te se obvezuju promicati njihovu primjenu u cijelom svijetu naglašavajući njihovu interoperabilnosti s drugim navigacijskim satelitskim sustavima.

ČLANAK 20.

Zaštita

S ciljem zaštite europskih navigacijskih satelitskih sustava i sustava SBAS-ASECNA od prijetnji i zlonamjernih djelovanja kao što su namjerno elektroničko ometanje i „maskiranje”, stranke poduzimaju sve moguće mjere, posebno u pogledu nadzora i neširenja tehnologija, kako bi osigurale kontinuitet, zaštitu i sigurnost usluga satelitske navigacije i njihove infrastrukture te pripadajuće ključne imovine, ne dovodeći u pitanje članak 6. stavak 2.

ČLANAK 21.

Istraživanje i razvoj

Stranke nastoje provoditi zajedničke aktivnosti istraživanja i razvoja u području satelitske navigacije, posebno s ciljem razvoja i planiranja budućih tehničkih unapređenja navigacijskih satelitskih sustava.

Svaka stranka omogućava sudjelovanje druge stranke u svojim programima istraživanja i razvoja.

Unija olakšava pristup ASECNA-e financijskim sredstvima dostupnima u okviru svojih okvirnih programa istraživanja i razvoja.

ČLANAK 22.

Ljudski resursi

Unija na temelju vlastitog iskustva ASECNA-i pruža sve informacije koje su relevantne za upravljanje ljudskim resursima potrebnima za provedbu programa SBAS-ASECNA.

Unija pomaže ASECNA-i u razvoju radnih mjesta i vještina potrebnih za uvođenje i uporabu sustava SBAS-ASECNA.

Unija podupire svaku inicijativu za suradnju i partnerstvo između ASECNA-e i subjekata uključenih u jačanje kapaciteta u područjima povezanim s europskim programima satelitske navigacije. Ona također olakšava pristup ASECNA-e finansijskim sredstvima dostupnim u okviru europskih programa osposobljavanja.

Zajedničke aktivnosti osposobljavanja mogu se provoditi kao odgovor na potrebe za uvođenje i uporabu sustava EGNOS, sustava SBAS-ASECNA i sustava Galileo te za pripreme njihovih budućih tehničkih unapređenja.

ČLANAK 23.

Komunikacija i podizanje svijesti

Stranke nastoje provoditi zajedničke aktivnosti komunikacije i promicanja svojih programa satelitske navigacije.

Unija pomaže ASECNA-i pri definiranju i provedbi komunikacijskih strategija usmjerenih i na subjekte na koje utječu uvođenje i uporaba sustava SBAS-ASECNA i na širu javnost.

ČLANAK 24.

Razmjena osoblja

Stranke razmjenjuju osoblje u okviru aktivnosti suradnje predviđenih ovim Sporazumom.

ČLANAK 25.

Promicanje satelitske navigacije na afričkom kontinentu

Stranke pomažu jedna drugoj pri promicanju satelitske navigacije na afričkom kontinentu i savjetuju se kad god je potrebno postići dogovor o zajedničkom djelovanju koje treba poduzeti u tom području. Posebno podržavaju inicijative kojima bi se mogli promicati prihvaćanje satelitske navigacije među korisnicima i razvoj tržišta povezanih s tom tehnologijom.

DIO III.

FINANCIJSKE ODREDBE

ČLANAK 26.

Financiranje

1. ASECNA financira uvođenje i uporabu sustava SBAS-ASECNA vlastitim sredstvima, pomoći ili subvencijama, posebno onima predviđenima u stavku 3., zajmovima koje ugovara s finansijskim institucijama, ili bilo kojim drugim sredstvima financiranja, podložno odredbama stavka 2.
2. Uvođenje i uporaba sustava SBAS-ASECNA ne mogu se ni u kojem slučaju financirati proračunskim sredstvima određenima za europske navigacijske satelitske sustave i obuhvaćenima poglavljem II. Uredbe (EU) br. 1285/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013.
3. Za uvođenje i uporabu sustava SBAS-ASECNA Unija olakšava pristup ASECNA-e svojim finansijskim sredstvima namijenjenima za suradnju i razvoj kojima se ASECNA može koristiti, kako za tekuće tako i za buduće programe. Tekući su programi panafrički program iz članka 9. Uredbe (EU) br. 233/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2014. o uspostavi Instrumenta financiranja za razvojnu suradnju za razdoblje 2014.–2020. i Priloga III. toj uredbi, te programi u okviru Zaklade za infrastrukturu EU - Afrika predviđeni u Komunikaciji Komisije Vijeću i Europskom parlamentu od 13. srpnja 2006. – Povezivanje Afrike: partnerstvo EU - Afrika u pogledu infrastrukture COM(2006) 376 final.

DIO IV.

ZAVRŠNE ODREDBE

ČLANAK 27.

Pravna odgovornost

1. Budući da ASECNA nije vlasnik europskih navigacijskih satelitskih sustava, ne snosi nikakvu odgovornost povezану s vlasništvom nad tim sustavima.

Budući da Unija nije vlasnik sustava SBAS-ASECNA, ne snosi nikakvu odgovornost povezану s vlasništvom nad tim sustavom.

2. Nijednu od stranaka ne može se smatrati odgovornom za štetu koju druga stranka prouzroči uporabom tehnologija iz ovog Sporazuma niti one jamče njihovo dobro funkcioniranje.

ČLANAK 28.

Razmjena klasificiranih informacija

Stranke razmjenjuju klasificirane informacije samo ako su o tome sklopile sporazum. Nastoje uspostaviti sveobuhvatan i dosljedan pravni okvir kojim bi se omogućilo sklapanje takvog sporazuma.

ČLANAK 29.

Zajednički odbor

1. Osniva se Zajednički odbor pod nazivom „Odbor za GNSS EU-ASECNA”. On se sastoji od predstavnika stranaka i nadležan je za upravljanje ovim Sporazumom i njegovu pravilnu primjenu. U tu svrhu donosi odluke u slučajevima predviđenima ovim Sporazumom, a stranke izvršavaju te odluke u skladu sa svojim pravilima. Zajednički odbor odluke donosi sporazumno. Zajednički odbor sastavlja i preporuke o pitanjima o kojima nije ovlašten odlučivati.

Zajednički odbor definira uvjete i dogovore koji nisu detaljno utvrđeni u ovom Sporazumu.

2. Zajednički odbor donosi svoj poslovnik koji sadržava, među ostalim, dogovore za sazivanje sjednica, imenovanje predsjednika, definiranje njegova mandata i kontakt među strankama.

3. Zajednički odbor sastaje se prema potrebi. Sazivanje sastanka može zatražiti Unija ili ASECNA. Zajednički odbor sastaje se u roku od petnaest dana od zahtjeva.

4. Zajednički odbor može odlučiti osnovati radne skupine ili skupine stručnjaka koje smatra prikladnima da mu pomognu u ostvarivanju njegovih zadaća.

5. Zajednički odbor može odlučiti izmijeniti Prilog I.

ČLANAK 30.

Savjetovanja

1. U svrhu pravilne provedbe ovog Sporazuma stranke redovito razmjenjuju informacije te se na zahtjev jedne od njih sastaju u okviru Zajedničkog odbora.
2. Stranke se bez odgode savjetuju, na zahtjev jedne od njih, o svim pitanjima koja se odnose na tumačenje ili provedbu ovog Sporazuma.
3. Stranke jedna drugoj redovito dostavljaju informacije i obostrano podižu svijest o upravljanju svojim programima satelitske navigacije i njihovom razvoju. Ako jedna stranka planira donijeti odluku koja bi mogla utjecati na jedan ili više navigacijskih satelitskih sustava druge stranke, s potonjom se prije toga savjetuje kako bi ta stranka mogla sastaviti neobvezujuće mišljenje. Ako to nije protivno zahtjevima u vezi s povjerljivosti koji su predviđeni pravilima primjenjivima na stranke, svaka stranka dopušta sudjelovanje predstavnika druge stranke kao promatrača u svojim radnim skupinama te upravnim tijelima i odborima.

ČLANAK 31.

Zaštitne mjere

1. Svaka stranka može, nakon savjetovanja u okviru Zajedničkog odbora, poduzeti potrebne zaštitne mjere, uključujući suspenziju jedne ili više aktivnosti suradnje, ako smatra da jednakovrijedna razina provjere izvoza ili sigurnosti između stranaka više nije osigurana. Ako bi bilo kakva odgoda mogla ugroziti dobro funkcioniranje europskih navigacijskih satelitskih sustava ili sustava SBAS-ASECNA, mogu se odrediti privremene zaštitne mjere bez prethodnog savjetovanja, pod uvjetom da se savjetovanje održi neposredno nakon njihova donošenja.
2. Opseg i trajanje mera iz stavka 1. ograničava se na ono što je nužno kako bi se kontroliralo stanje i osigurala pravedna ravnoteža između prava i obveza na temelju ovog Sporazuma. Druga stranka može zatražiti od Zajedničkog odbora da pokrene savjetovanje o proporcionalnosti tih mera. Ako se spor ne može riješiti u roku od šest mjeseci, svaka od stranaka može ga iznijeti pred obvezujuće arbitražno tijelo u skladu s postupkom predviđenim u Prilogu I. Nijedno pitanje tumačenja odredaba ovog Sporazuma koje su istovjetne odgovarajućim odredbama prava Unije ne smije se rješavati u ovom okviru.

ČLANAK 32.

Rješavanje sporova

Ne dovodeći u pitanje članak 31., sporovi koji se odnose na tumačenje ili provedbu ovog Sporazuma rješavaju se savjetovanjem u okviru Zajedničkog odbora.

Ako spor nije riješen u roku od tri mjeseca od datuma upućivanja spora Zajedničkom odboru, primjenjuje se arbitražni postupak predviđen u Prilogu I.

ČLANAK 33.

Prilozi

Prilozi ovom Sporazumu čine njegov sastavni dio.

ČLANAK 34.

Izmjene

Ovaj Sporazum može se u svakom trenutku izmijeniti i proširiti izmjenom koju su stranke potpisale nakon provedbe svojih unutarnjih postupaka.

ČLANAK 35.

Otkaz

1. Unija ili ASECNA mogu otkazati ovaj Sporazum slanjem obavijesti drugoj stranci. Ovaj Sporazum prestaje važiti šest mjeseci od datuma primitka te obavijesti.
2. Otkazom ovog Sporazuma ne dovodi se u pitanje valjanost ili trajanje eventualnih suštinskih odredaba dogovorenih tijekom njegove provedbe. Njime se ne dovode u pitanje ni posebna prava i obveze u pogledu intelektualnog vlasništva utvrđeni u ovom Sporazumu, a nakon otkaza Sporazuma stranka koja je drugoj stranci dodijelila dozvolu za korištenje zadržava pravo ukidanja te dozvole ako utvrdi da je došlo do nepoštovanja uvjeta za korištenje tom dozvolom.
3. U slučaju otkaza ovog Sporazuma Zajednički odbor podnosi prijedlog kako bi se strankama omogućilo rješavanje svih otvorenih pitanja koja imaju finansijske posljedice uzimajući u obzir, prema potrebi, načelo *pro rata temporis*.

ČLANAK 36.

Stupanje na snagu

1. Stranke odobravaju ovaj Sporazum u skladu sa svojim unutarnjim postupcima. On stupa na snagu prvog dana prvog mjeseca koji slijedi nakon dana potpisa one stranke koja posljednja obavi tu formalnost.
2. Ovaj Sporazum sastavljen je u dva primjerka samo na francuskom jeziku i sklapa se na neograničeno vrijeme.

Za Europsku uniju

Za ASECNA-u

PRILOG I.

ARBITRAŽNI POSTUPAK

Ako je spor upućen na arbitražu, određuju se tri arbitra, osim ako stranke odluče drugačije.

Svaka stranka određuje jednog arbitra u roku od trideset dana nakon utvrđivanja neslaganja u Zajedničkom odboru.

Dva arbitra imenovana na taj način sporazumno imenuju glavnog arbitra koji nije državljanin stranaka. Ako se ne mogu dogоворити o imenovanju glavnog arbitra u roku od dva mjeseca od njihova imenovanja, glavnog arbitra biraju s popisa od sedam osoba koji je utvrdio Zajednički odbor. Zajednički odbor sastavlja i ažurira taj popis u skladu sa svojim poslovnikom.

Osim ako stranke odluče drugačije, arbitražni sud donosi svoj poslovnik. Svoje odluke donosi većinom glasova.
